

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.

Félévre ———— 12 .

Negyedévre ———— 6 .

Egy órára ———— 2 .

— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 239. szám.

Szerda, október 21.

Békét!

Nagybecskerek, október 21.

Ma már teljes tárgyilagossággal lehet konstatálni, hogy az országban mindazok, akik az állami rend és a komoly, békés munkálkodás hívei — s bizonyos, hogy ezek az ország lakosságának legalább kilenc-tized részét képezik — szinte sóvárogva vágyódnak a béke után.

És ez egészen természetes. Örökös harcot senki sem bír ki. A hosszú harcnak is több a pusztítása, mint a haszna, a nálunk dúló politikai harcból pedig eddig mindenkinek csak kára van s komoly hasznot senki sem látott belőle. Ilyen körülmények között határozott kötelessége mindenkinek, akinek a földérett harcban szerepe van, a béke, a nyugalom és a rend minél előbb való megteremtésén közreműkölni.

A békének tényezői ma már adva vannak. A korona a nemzeti óhajokat alkotmányos módon kielégíteni törekszik azon határon belül, melyet a hadsereg szervezete megszab. A szabadelvűpártnak kilenc-tíz tagú bizottsága megállapította a katonai programot szintén abban az irányban, mely a nemzeti elem érvényesülését a hadseregben lehetővé teszi. Kétségtelen, hogy a mint egy kormány alakul s a szabadelvűpárt értekezlete elé kerül ez a program, a párt ezt magáévá teszi. Így tehát essik az a szemrehányás is, mely egyidőben az ellenzék egyik argumentuma volt, hogy a szabadelvűpárt nem foglal állást a katonai kérdésekben s ez nehezíti meg a kibontakozást.

Ime tehát két fontos tényező elkészült azzal a munkával, mely a kibontakozás alapjául szolgálhat. Dolgozott, fáradozott s végzett is, hogy mielőbb megkezdődhessen a válság megoldása. A közhangulat is bé-

késre fordult s új kormány kinevezése is küszöbön áll.

Most már csakugyan attól függ a békés kibontakozás lehetősége és lehető gyorsasága, hogy az ellenzék a maga részéről szintén hajlandó-e abban közreműködni? Vajjon arra az álláspontra helyezkedik-e, hogy a béke pontozatait szuverén módon diktálja s a legszélsőbb követeléseket a végtelenségig fentartja, vagy pedig hajlandó-e mérlegelni és értékelni azokat az eredményeket, amelyek a kilences bizottság elaborátumában benfoglaltatnak; s a kivihető s megvalósítható pozitívumot többre becsüli-e, mint a merev ragaszkodást a legszélső követelésekhez? Azt talán még sem kívánhatja meg az ellenzék, hogy a kibontakozás feltétele urának ismertessék el s hogy kizárólag az ő elhatározása döntsön a magyar parlament s az alkotmány sorsa fölött. Mert ha nem is állhat meg az a vád, hogy bárki, a ki a békés kibontakozás útját keresi, az ellenzékét mellőzni akarja, viszont méltánytalanság volna azt követelni, hogy az összes tényezők az ellenzék caudumai jármába hajtsák fejüket. Az okosság, a politikai megfontolás kell, hogy az ellenzék érett politikusait e tekintetben távol tartsák oly szereptől, mely a parlamentarizmus alapelveivel ellenkezik s oly felelősség elvállalásától, melynek terhét el nem viselhetik.

A helyzet pillanatnyi állását megfontolva, reménytelen és bizalommal lehetünk, hogy a legközelebbi napokban a tisztázódás műve meg fog kezdődni s hisszük, hogy a közvélemény békevágya elég erős lesz arra, hogy az ellenzék is ráterelje a békekeresés egyedül üdvözítő ösvényére.

A Hymnusz a templomokban. Október hó 23-án a budavári hercegprímási palotában az ország katolikus püspökei értekezletre jönnek össze. Ez az értekezlet fog dönteni abban a kérdésben, vajjon a Kölesey Hymnusát szabad-e énekelni a

katholikus templomokban. Ez a kérdés tudvalevőleg számos konfliktusra szolgált a múltban okul az egyházi hatóságokkal szemben, mivel a Hymnusz általánosan még nem volt elfogadva a katolikus egyházban és több helyütt egyenesen megtiltották annak éneklését a templomokban. Vaszary Kolos hercegprímás most végleges határozatot kíván hozatni a Hymnusz-ügyben és ez irányadó lesz az összes hazai katolikus templomokra nézve.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/8 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/8-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete e hó 26-án, vagyis jövő hétfőn délután 3 órakor rendes havi közgyűlést tart.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Butea Pál nagyszentmiklósi adóhivatali gyakornokot a szenicei adóhivatalhoz, Wild Hugó pancsovai adóhivatali gyakornokot pedig a törökkanizsai adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adó-tiszttekké nevezte ki.

— **Deák-ünnepélyek.** A vármegye egyes községeiben tartott Deák-ünnepokről újabbán a következő tudósításokat kapjuk:

Orlovátón. Deák Ferenc századik születési napján kora reggel mozsárlövés jelezte a nap jelentőségét. A politikai község diszülésében megjelent a község előkelősége, melynek megnyitása után a közs. h. jegyző hazafiai érzéstől áthatva méltóan emlékeztet meg a haza bölcséről. Ezt követte az iskolai ünnepély, melyet a növendékek a Hymnusszal nyitottak meg, majd a szavatelok elhangzása után Stojkovic Mladen igazgató-tanító megmagyarázta a nap jelentőségét.

Valkányon vasárnap ünnepelték Deák Ferenc emlékeztet a községi iskolában. A község lakossága és az iskolás gyermekek itt reggel 9 órakor diszfelvonulást tartottak a Hymnusz és a Szózat hangjai mellett. A közönség azután az elemi népiskolába gyűlt, a hol a tulajdonképeni ünnepély volt. Az ünnepet a Hymnusszal nyitották meg, majd Major Gyula közs. tanító

A „TORONTÁL” tárcája.

A szárazmalom.

Ha letarolt erdőt, fölszántott rétet látok, úgy fáj nekem az. Sajnálom a rengeteg homályt, a lombzugást, a madárdalt és sajnálom a rétvirágát, mit az ekevas kitépett a földből. Sajnálom a költészetet, mely ott rejtőzött az erdő sötétjében, zengett a falevelek zugában, csattogott a madarak dalában és ott himbálózott a mezei virág kelyhében.

A költészet volt a világ őslakója és immár hontalanná lesz nemsokára. Ellene jó a föld későszülötte: az ember. A jövevény fölmondja az őslakónak a szállást s ki millió éveken keresztül háborítatlan birta a világot, nem fog találni egy faodut, melyben magát meghuzhassa, nem fog találni egy virágot, melynek kelyhében magát elrejttesse.

Mert a jövevény kivágja fát és kitépi a virágot. Szüksége van a földre s azt csak tőlük veheti el: a fától és a virágtól.

És ha nincsen fa és virág, akkor nincsen költészet többé.

És a bűbajos, szép költészet, melyvel telve volt a világ, amíg ember nem volt a földön, elbujdosik; elszáll a földről, fölszáll a levegőbe, kisugárzik az éterbe s visszamaradt foszlányai ott lebegnek majd az alkonyég párázatában, a sötét, ember nem járta hegyszakadékok ködében. S ha majd a nálunk is később született ember estenden fölne az barnapiros égre, vagy járatlan utra tévedve lenéz a sötét, komor hegyszakadékba, nem fogja tudni, mit lát az alkony párázatában, a hegyszakadék ködében, a minek látása úgy fáj neki.

És sóvárogni fog valami után, a mit hasztalan keres a gyárak füstjében, a házsivatagok-

ban, az erdőirtványokon és a fekete szántóföldeken: a földön és az égen!

S az örök vágy, az örök sóvárgás rányomja majd sötét bélyegét a nálunk is később született ember arczára; ha egymásra tekintenek, látják majd azt a komor kérdőjelet egymás arcán és arra felelni köztük nem tud senki.

Mert arra felelni csak az erdőzugás tudna, de annak utolsó akkordja rég elhangzott a földön.

Mint haragszom én a sorsra, a miért így szembe állította egymással a természetet és az embert! Mint fáj nekem, hogy az emberi művelődéssel együtt jár a természet pusztulása és a sivár, vigasztalan próza! Mint fáj nekem, hogy én is embernek születtem, s milyen méltó az irigylésre szerintem a mezei virágok parányi zsellére, a piciny bogár, mely a virágok kelyhében lakik, s léte egy gyorsan muló évszakkal egyenlő! Milyen jó lett volna annak születni! Meghuzni magamat az oroszlánszaj fehér selyemmel párnázott kelyhében, s mikor a reggeli napsugár kicsiny házam falát átmelegítve, csöndes álmomból fölkel, elindulni rendes sötátra; bolyongani házam selyemkárpitjain, kimenni házam erkélyére, nagy utakat tenni fűszálon, virágleveleken, hallgatni madárdalt, tücsök ciripelést, inni harmatot és fürödni napsugárban.

S mikor eljönne az az idő, a midőn a napsugár kihül és a virágok elhervadnak, elmúlni csöndesen és nem tudni, hogy az a szép természet, a melyben én oly sokat bolyongtam, immár épp oly rövid életű, mint az a rövid évszak, melyet az oroszlánszaj kelyhében én éltem keresztül . . .

Ember vagyok és látnom kell a természet pusztulását. S csak az a szomorú vigasztalásom, hogy még van természet, hogy most születtem és nem ezer év múlva, a mikor már nem lesz.

És keresem fáradhatatlanul, a kincskeresők mohó szomjuságával a természet szépségeit s ha egy véletlenül fölfedezett szép tájat látok, az a látvány olyan nekem, mint a haldokló kedves utolsó, forró csókja, ki abban az egy csókban adja át lelkét szerelmesének, ki ott virraszt halálos ágya mellett.

A múlt nyáron néhány szabad hetem volt. Boldogan, mint a kalitból szabadult madár indultam utnak a fővárosból. Olyan helyre vágytam, a hol még békességben él egymással a természet és az ember.

Kis szülőfalumra gondoltam, melyet még gyermekkoromban elhagytam hűtlenül. A mohos nádtetőkre, az akáclombos, görbe utcákra, a kis patakra, melynek lassu hulláma ott a kertek alatt a sötét égerfák gyökereit mossa.

Nincs senkim ottan: egész atyafiságom elkerült onnan rég és mégis éreztem, hogy valaki várni fog engem. Ott lesz, a ki ölelő karokkal fog várni, s igaz, forró szerelmemmel zár majd keblére: a hű természet, az én szép kedvesem! Mint megtért bűnös borulok a karjába s könnytől lesz nedves a szemem, midőn megcsókolom keblét: a földet.

S fölélénkültek emlékezetemben a gyermekkori képek: az ünnepiesen hallgató, meleg nyári délutánok, melyeket a fűben olvasgatva heverésztem át a nagy eperfa árnyékában; az estszürkület, mikor a hazatérő gulyák kolompjaitól hangos a kis falu, s aztán a mélyzó, csöndes este, mikor a sötét akáclombok halk suttogással beszélgetnek a mohos háztetőkkel. A nagy, kupetetejű szárazmalom, melyhez esténként beszélgetni járnak a nap becsületes munkájában kifáradt emberek.

De vajjon hányan tudják e sorok nagyvárosi olvasói közül azt is, hogy mi az a szárazmalom tulajdonképpen? Hányan ismerik azt a

szép emlékbeszédet mondott. Azután Müller Margit, Hubert Janka, Schmidt Viktor, Vida Andor, Megyes László, Juhász Mária, Grosz Sándor, Magyar Mariska szavaltak. Müller Ida apró történeteket adott elő Deák Ferencről s az iskolai gyermekek énekeltek. Az elemi népiskolából az ev. ref. iskolába vonult a közönség s itt is hazafias szavallatokkal ünnepelték a növendékek Deák emlékeztétét. Este hat órakor a polgári olvasókör felvonulást rendezett a község kivilágított fő-utcáján hazafias dalok éneklése mellett.

— **A menedékház megnyitása.** Nagybecskerekben, a tomasováci-utcában létesített városi menedékházat már teljesen felépítették, sőt a felszerelés is már rendben van s így a menedékházat a jövő hó 15-én át fogják adni rendeltetési céljának. A polgármester ezért a jövő hétfőre egybehívandó városi képviselőtestületnek javasolni fogja, hogy a hat felügyelő-bizottsági tagot válassza meg. A képviselőtestület által választott bizottsági tagokon kívül hivatalból tagjai lesznek még a felügyelő-bizottságnak a polgármester, a városi főúr, a rendőrkapitány, a városi főszámvevő és a városi jegyzők egyike.

— **Merénylet Vukovics Sebő sirja ellen.** Beregszó község gör. kel. sarkertjében van Vukovics Sebő, volt 1848—49-iki igazságügyminiszter sirja, melyet óriási és díszes emlékkő díszít. Az elmúlt éjjel, mint Temesvárról írják, két magyarellenes szellemű ottani román paraszt, Togoreszku György és Poján János vasbotokkal neki estek a sírkőnek és azt összetörték. A hatóság sirgyalás miatt megindította ellenük az eljárást.

— **Zárdák vizsgálata.** Maria Innocentia fejedelemszony, mint Temesvárról írják, tegnap Fries József dr. lelkiatya kíséretében a szegedi zárdát látogatására Szegedre utazott. Onnan visszatérőben a majsai, nagyszentmiklósi, ujaradi és lippai fiókokat látogatja meg és e hó végén visszatér Temesvárra. Jövő hó elején a debreceni zárdát látogatja meg, honnan egyenesen visszautazik Münchenbe.

— **Eljegyzés.** Belánszky Demkó László nagybecskereki biztosítási tisztviselő eljegyezte Bánchák Ottilia kisasszonyt Nagygárról.

— **Ujtás a villamos lámpáknál.** A villamos ivlámpák tudvalevőleg a legszebb világító testek. Pompás fénye tündéres színt ad s a mellett minden fényessége dacára legkevésbé bántja a szemet. Hogy aránylag mégis olyan kevésbé elterjedtek a közhasználatban, azt drágaságuk okozza. Most azonban ez a súlyos akadály el fog esni. A Ganz-gyárnak ugyanis hosszas kísérletezés után sikerült egy igen kis áramfogyasztású, úgynevezett „Kolibri” lámpát szerkeszteni. Ezzel az új találmánnyal a Ganz-cég világrekordot ért el, mert az új ivlámpa fogyasztása 80%-al kevesebb, mint az előbbi lámpáké, úgy hogy egy ilyen ivlámpa 180 gyertyafénylő óránkint 5—6 kr.-ba kerül, eltekintve többi előnyeit, mint szénfogyasztást, mi naponta alig 1—2 kr.-ba kerül, a kezelése pedig oly egyszerű, hogy azt bármely tapasztalatlan kéz el nem hibáztatja; egy lámpának felszerelése 38 frt.-ba kerül, 2 lámpának szerelése 58 frt. Alkalmas minden lakhelyiség, üzletek és

műhelyek világítására, valamint szabadban való használatra is. Az új villamos ivlámpa Nagybecskerekben is látható Kreesmáry és Melkun droguista cég Hunyady utcai üzletében.

— **Kivándorlás Temesvárról.** Temesvárról írják: A kivándorlási láz a helyett, hogy az utóbbi időben csökkent volna, egyre emelkedőfélben van. Temesvárról a múlt hetekben több család vándorolt ki Amerikába és valamennyi Brémán át St. Loisha utazott. A kivándoroltak között sok jómódu család is van.

— **Méregkeverő asszony.** Említettük, hogy Tóth Andrásné szül. Russ Rozália bukoveci lakosnő Dasku Péter nevű kedvese felbujtására megmérgezte férjét, a ki bele is halt. A hitvesgyilkosság csakis egy névtelen feljelentés folytán derült ki. A holttestet azóta exhumálták és a test egy részét felküldötték vegyelemzés végett az orsz. vegyészhez. A vizsgálat során, bár az asszony konokul tagad, az eddigi vallomásokkal mégis világosan kitűnik bűnössége. Két tanu vallomása szerint Tóth halála előtt ugorka-salátát evett, attól rosszul lett s néhány órai kínlás után gyanus körülmények között meghalt. A többi tanuk is kompromittáló vallomásokot tettek. A vizsgálat folyamatban van. Dasku hollétét még eddig nem sikerült kinyomozni.

— **Véres lakodalom.** A paraszt-lakodalmaknál, sajnos, még mindig divatos öröm-lövöldözéseknek tegnap ismét egy embelet esett áldozatul. Az eset Hódos községben történt, hol egy Stancsu Miklós nevű suhanc is részt vett a lakodalmi menetben. Mindjárt a templom előtt történt a szerencsétlenség az első lövésnél. Stancsu pisztolya ugyanis véletlenségből elsült és a serétek Nediu Anikát leterítették. Nagy riadalom támadt erre. A násznap szétfutott, később pedig Stancsust majdnem meglinchették. A kis Anika sebe életveszélyes. A gyilkos ellen megindították a büntető eljárást.

— **Elveszett.** Ma délután a Hunyadi-utcában egy ezüst óralánc veszett el, amelyen egy négy-szögletű ezüst jou-jou függött, benne női arcképpel. A megtaláló kéri, hogy azt a városi rendőrségnél adja át, hol megfelelő jutalomban fog részesülni.

Irodalom.

* **A magyar birodalom története.** Acsády Ignác történelmi munkájának eddig megjelent és nagy feltűnést keltett füzetei most már díszes kötetű egyesítő is kaphatók. Ezek, mint az egészen új csapáson haladó munkának első kötete, Matyás király haláláig beszélik el a magyarság történetét. De igazán a magyarságát és nem egyes osztályokét. Nincs a nemzetnek olyan eleme, melyet Acsády figyelmen kívül hagyott volna, úgy, hogy az előtt, a ki ebből a munkából ismeri meg hazája múltját, egészen új távlatok nyílnak meg és megszabadul attól az előítéletől, mintha Magyarország története csak a királyok és hadakozó osztályok története volna. Nincs magyar történelmi munka, mely ilyen élesen kidomborítaná, hogy ezt a nemzetet a benne kialakult néposz-

tályok összessége tartotta fenn, hogy a földművelő jobbágyoknak, az ipar és kereskedelem uttörőinek épen olyan részük van hazájuk dicsőségében, mint a csatatéren harcolóknak, mint a hadseregek vezetőinek. Acsády nemcsak a magyarság külső küzdelmeinek rajzolója, hanem a belső vívódásainak szószólója is és híven feltűnteti azokat a változásokat, melyeken a magyar néplélek az évszázadok folyamán keresztül ment. Nemesak mint katonát és politikust mutatja be a magyart, hanem megrajzolja egyszerű polgárosító tevékenységét is. Nyomon követi szellemi tevékenységének minden megnyilvánulását, kiterjeszkedik az irodalom, a művészet, a közműveltség minden alakulására. És megmutatván, hogy milyen súlyos küzdelmeket vívott meg a magyarság fennmaradásáért, beszámol azzal is, hogy mint használta fel a kivívott eredményeket, mint illesztett minden megszerzett követ államiságának mind magasabbra emelkedő épületébe. Megrajzolja a magyar nemzetet a harcátéren, meg otthona meghitt körében, magánéletének legjellegzetesebb vonásaiban. Igazán bámulatos, hogy milyen ügyességgel tudta Acsády ezt a rengeteg anyagot világos, átlátszó képpé tömöríteni, hogy munkájának nagy tudományos értékessége mellett mint tudja a laikus olvasót is lebilincselni. Lebilincselni ragyogó nyelvével, stílusának emelkedettségével és vonzó előadásával. Tekintetbe véve, hogy az előttünk fekvő rendkívül díszes, félbörkötésű hatalmas első kötetet (792 oldal) 2 színes térkép, 8 színes, 22 más melléklet és 298 szöveggép díszíti, ára, melyet a kiadó Athenaeum 18 koronában szabott meg, valóban olcsónak mondható.

* **„Iparosok Zsebnaptára”** (szerkeszti Zachara Lajos és Sziklai János) címmel egy hézagot pótló, az iparosozást érdeklő s gyakorlati szükségleteinek megfelelő szaknaptár jelent meg a „Technológiai Lapok” kiadásában, mely a sok és hasznos tudnivalók folytán nélkülözhetlen kézikönyve lesz minden szakmabeli iparosnak. A gazdag tartalomról kiemeljük a következőket: Földadatunk és hivatásunk. Irtá Gelléri Mór királyi tanácsos, az Országos Iparegyesület igazgatója. — Iparengedély hol kérendő és a kérvényt hogyan kell felszerelni? — Cégjegyzés kellei és eljárás a cégbejegyzés körül. — Szerződések körüli eljárás. — Peres esetekbeni eljárás. — Eljárás egyéb ipari ügyekben. — Iparfelügyelői és kazánvizsgáló kerületek. — Az iparfelügyelő kötelessége és joga a gyárvizsgálatnál. — Állami kedvezmények, segélyezések a hazai iparban. — Erőközlés szíjak után. Irtá Palik Ferenc. — Edények méretének meghatározása. Irtá Sztipán István. — Szabadalmi ügyek. — Első segély. — Terület, felszín- és köbtartalom-számítás. — Különböző testek olvadási és fagyponja. — Munkabér-táblázat. — Különböző testek melegvezetési együtthatója. — Fasulyok. — Különböző folyadékok forrási pontja. — Összehasonlítási pénztáblázat. — Mértékek. — Ölek és négy-szögölek átszámítása méterekre 1—100-ig és fordítva. — Szakegyesületek. — Szakiskolák stb. — Jegyzék-napló. — Naptári rész. A csinos vászonkötésű naptár ára irónnal és portómentes megküldéssel együtt 1 korona és 10 fillér. Megrendelhető a „Technológiai Lapok”

nagy, kedves, barátságos építményt, mely embermagasságnyi körölközésre épített nagy kuptetejével szinte az ösfoglalkozások korát hozza elénk, s a tősgyökeres magyar falvak tipikus sajáttsága volt mindezeideig. Bizonyára kevesen látták a szárazmalomot, s azért leírom, milyen.

Egy óriási méretű, vizirányosan fekvő kerék forog a nagy kuptető alatt, a porondtól alig fél-méternyi magasságban. A kerék tengelye egy egész nagy fatörzs, mely függőlegesen áll az építmény közepén. Négy-szögletesre van ácsolva s apró faragásoktól díszes oldalával egy forog méltóságos lassúsággal a nagy kerékkel együtt. Ez a bálvány. Belőle jönnek sugárirányban a kerék korongjához az óriási küllök: mindegyik egy-egy vastag gerenda, s fogalmat ad a kerék nagyságáról az, hogy e küllökbe fogják be a lovakat kettesével. Két küllő közt egy pár ló kényelmesen elfér s úgy forgatják azokat a nagy kereket, körben járva a korongon belül. A nagy kerék külső pereme megszámlálhatatlan mennyiségű, apró keményfa-fogakat visz tova; e fogak hajtják a kuptetőhöz épített kis malomház őrle szerkezetét: az orsót, mely olyan, mint egy függőlegesen álló henger, csak hogy nem sima az oldala, hanem erős keményfa-botokból van, s e botokba kapaszkodnak a nagy korong fogai. Primitív szerkezet, olyan, mintha egy tengelyen forgó gömbölyű madárkalitot forgatnánk, oldal-rácszatába akasztva ujjainkat. De ez az egyszerű szerkezet ezer évig jó volt arra, hogy megőrölje a magyar ember kenyérnek való gabonáját, s a magyar ember nem látta szükségét mesterségesebb alkotásnak.

A kis malomház előtt egy pár hosszú pad van: szurongált korongdarabok, melyek helyett ujakat tettek a nagy kerékbe. A régiek ülőhelyeknek jók, csak lábukat kellett csinálni. Még az a kedvező tulajdonságuk is megvan, hogy

ives formájuk: éppen mint a képviselőház padjainak.

S aztán, mikor a nap is fáradtan álmódni látszik, mintha a földnek reggeltől kezdve átadott energia-vesztését akarná kipihenni, a mélyző nyári estén idejűnek a csöndesen bólogató akácok alá a munkától fáradt emberek, s csöndes pipaszó mellett hányják-vetik meg az ország, meg a község dolgát, hallgatva az írástudók újságból merített értelmes beszédét. A malom nagy nádkupja alatt rejtőző verébészkekben egy-egy álmatlan verébök sipog néha; a kertek alatti pagony bokrain fülemile hívja a párját.

Édes, boldog nyugalom lopta szivembe magát, míg gondolataim a közeljövő bájos képein jártak. Kibérek majd ott a kertek alján valamelyik kicsiny házban egy kicsiny szobát, melynek ablaka a kert alatti kis patakra néz. Lemegyek mindennap oda, a sötét égerfák alá, melyek gyökereit csobogva mossa a kis patak hulláma, lefekszem a fübe a sárga virágok közé és nézem naphosszat a hullámok futását, hallgatom reggel a pacsirta dalát, este a hazatérő nyájak kolomphangját s míg a távol pagonyból fülemilek dalát hozza felém az alkonyi szellő, a fejem fölötti bokorból vadrózsa szirma hull csöndesen a homlokomra...

A vonatom megérkezett a végső állomásra. Kocsit fogadtam, mert az én falumhoz nem visz vasut. Hiszen a hol vasut van, ott már nincsenek békességben egymással a természet és az ember!

A nap estére hajlott; az ut mellett ismerősnek vélt fák és halmok maradoztak el melletttem. Dobogó szívvvel vártam az ut fordulóját, a mikor majd elém tárul a kis falum lankás bölcsője s meglátom a szárazmalom öreg, mohos tetejét ott, a falu szélén. Meglátom a sötét lombok közt bujkáló görbe utcát, kicsiny háztetőket

s az ismerős társaságot az akácok alatt. Komoly tisztességtudással köszöntenek majd bizonyára, mikor kocsim elhalad mellettük s találgatni fogják, ki vagyok.

Az ut fordulójához értünk. Főlemelkedtem ülésemben, hogy jobban lássak s aztán — végignyalallott bennem valami.

A mit először megláttam, egy fekete vonal volt, mely fölnyult az égbe: egy gőzmalom képménye.

Olyan volt, mint egy sötét felkiáltójel. S a hozzátartozó sötét épület, deszkából összeróva, mit feketére fogott a köszénfüst! A régi, kedves szárazmalom helyén!

Fekete köszöntőrmelék, mint sötét gyászlepel borítja az épület pusztá környékét nagy messzeségben; fű nem nő benne, s az egy-két fiatal akác, mit az épület elé próbáltak ültetni, szárazon nyújtja vékony karjait az égbe.

Az öreg akácok azt a sötét deszkát emelik bizonyára, mint füstöt gerendák, s van idejük gondolkozni a régi szép időről, mikor még zöld lombjakkal közt pajkos nyári szellők játszadoztak, s ők maguk naphosszat pletykázhattak suttogva az öregmalom nagy, mohos tetejével.

Az épület ajtajában egy ember áll. Nem a népidilleknek dalokban oly sokszor megénekelt hőse: a fehér-kötös, deli molnárlegény, hanem egy sötétruhájú, komor ember.

Vászonspikája le van húzva a szemére mélyen és arca nem lisztől fehér, hanem szénportól fekete. Fogai közt kurtaszáru skót pipát szorit s komoran, szótlanul néz utánunk, mikor kocsim mellette elhalad.

A gépész az...

S aztán keresik szemeim a kis, görbe utcák apró háziköit, a földükre boruló sötét akác-fákat. Nem látom őket, hanem látok helyettük magas deszkakerítéseket, melyek mögül nagy,

mint az „Iparosok Zsebnaptára” kiadóhivatalában: Budapest V., Mária Valéria-utca 11. szám.

* **A Nemzeti Sport** legutóbbi száma 20 oldal terjedelemben gazdag tartalommal jelent meg. A „Vivás” rovatban Háberfeld Marcel folytatja cikksorozatát a német diákvivásról, „Football” rovatban a hét eseményein kívül a „Postások” népszerű csapata van ismertette irásban és képen, a „Céllövő” verseny tanulságairól Lestyánszky Dezső, a Széchenyi lövő verseny győztese ír. A „Tennis” rovat, az újban nagy népszerűsége jutott „Asztal Tennis” játékot ismerteti. Ezenkívül az „Athletika”, „Evezés”, „Uszás”, „Kerékpár”, „Automobil”, „Vadászat”, „Jégsport” köréből közöl eredeti tudósításokat és friss híreket. A „Lósport” rovat különö tippeket ad a mai lóversenyre, végül a „Tárca” rovatban Mannó 4 kitűnő karikatúrája látható. Előfizetési díj egy évre 12 korona, fél évre 3 korona, egyes szám ára 20 fillér. Kiadóhivatal, Budapest VII. Erzsébet-körút 54.

Sport.

× **Agárderby Nagykikindán.** Érdekes sportesemény folyt le tegnap Nagykikindán. Az országos agarász-szövetség ugyanis agárderbyt rendezett, a melyre a csunya idő dacára is nagyszámu sportközönség gyűlt össze. A versenyen, a melyre már hétfőn este gyülekeztek a nevezők a „Nemzeti-Szálló”-ba, a hol a nevezett agarakat sors-huzás útján összevetették. Az agárverseny tegnap délelőtt 9 órakor kezdődött a nagykikindai határban. A versenyen jelen volt báró Podmaniczky Endre v. b. t. t., mint az agarász-szövetség elnöke továbbá dr. Hajdu Béla tükár. Versenybíró Lipthay Béla, gyepmester pedig Viszkidenszky Géza volt. Az érdekes versenyt nagyszámu közönség nézte végig, melynek soraiában ott voltak a Karátsonyi grófnők, gróf Vay Ádám és neje, Balás Iván és neje, Beöthy Pál és neje, gróf Karátsonyi Aladár, gróf Eszterházy Ferenc, báró Vécey Alfonz, báró Baich Iván, Jan kó Ágoston, dr. Magyar Károly, Dobay százados, báró Gerliczy Ferenc, Geyer Péter, Vojnich József, ifj. Bobor Gyula és Lelbach Keresztély.

Az első összevetésnél futottak: dr. Magyar Károly Lickéje és Lelbach Keresztély Lepkéje. Győztes lett Lepke. Dr. Markovics Manó Rüllkéje és gróf Vay Ádám Rojtosa. Győztes lett Rojtosa. Gróf Eszterházy Ferenc Kandurja és gróf Vay Ádám Ordasa. Győztes lett Kandur. Karátsonyi Mancy grófnő Geischája és Csanády Jenő Kigyója. Győztes lett Kigyó. Geyer Péter Mókusa és gróf Nemes János Monnája. Győztes lett Mókusa. Vojnich József Vadrózsája és Beöthy Pál Bostonja. Győztes lett Vadrózs. Báró Gerliczy Ferenc Urfiya és gróf Eszterházy Ferenc Lepke II-je. Győztes lett Lepke II. Vojnich József Vajaja és ifj. Bobor Gyula Rókája.

cserepes házak néznek bizalmatlanul az utcán menőre; egy-egy rideg, komor emberre is megjelenik itt-ott a kerítés mögött, hogy sietve huzód-jék vissza aztán az idegen utas láttára.

A nagy eperfáknak, vadrózsá-bokroknak, liceumsövénynek nyomuk sincsen többé. A szívemet úgy szorítja a fájdalom, hogy szinte nem is tudok gondolkozni.

Fájdalmas melázásomból a kocsisom hangja riaszt föl. Ez az ember is olyan szótalan, mogorva síheder: fuvaros-vállalkozó fogadott eselédje, a ki az egész uton csak a lovaknak szolt néha egy-egy goromba, biztató szót, irgalmatlanul vágva rajtuk végig olyankor az ostorral. Szívemből tette: nem az ő jószágá volt, a gazdájáé. Fizetésért gondozta őket.

— Hova szálljunk meg, tekintetes uram? — kérdezte (bizonyára csak azért szólított tisztességes címen, mert borraivalóra számított.)

Tudtam, hogy a falu másik határát is érinti egy vasuti vonal, melyen pár hónappal előbb indult meg a forgalom. Sokkal közelebb volt, mint az, a melyen érkeztem, csak az összeköttetés volt rosszabb arrafelé.

— Hajts az alsózállási állomáshoz, dupla fuvar kapsz, meg jó borraivalót. Siess, hogy oda-érjünk, mielőtt besötétedik!

A suhanc megcsóválta a fejét és a lovak közé csapott. S míg a falun keresztül, az ismeretlen, elváltozott utcákon kanyarog kocsim, behunyom a szemem, hogy ne lássak semmit.

Csak akkor tekintettem föl, mikor a másik végen kiértünk az országútra. Fönn az égen az esthajnal pirja világított. A vérszínű párázatban egy fantasztikus árnykép lebegett: egy enyészetes ködfoszlány, testnélküli szellemalak, mely futni látszott előlem.

— Bűbajos költészet, hazatlan bujdosója a komor földtekének, ne fuss előlem, csak addig maradj itt, míg az én életem tart!

... Mert ha előbb elmegy, bizony mondom, hogy meghalok utánad. **Jeney Jenő.**

Győztes lett Vaja. Geyer Péter Fecskéje és Csanády Jenő Contese. Győztes lett Fecské. Vojnich József Vicája és Beöthy Pál Fogdmegje. Győztes lett Fogdmeg. Gróf Nemes János Billje és Lelbach Keresztély Pilleje. Győztes lett Bill. Baghy Gyula Lifrája és gróf Vay Ádám Keselye. Győztes lett Kesely. Báró Vécey Alfonz Morgója és Balás Iván Jancsija. Győztes lett Jancsi. A második összevetésnél futottak: Vojnich József Vadrózsája és gróf Vay Ádám Drombja. Győztes lett Dromb. Geyer Péter Mókusa és gróf Vay Ádám Keselye. Győztes lett Kesely. A verseny folytatását itt az idő előrehaladottsága miatt ma reggel 9 órára tüzték ki, a mikor is a versenyt folytatták. Első díj fejében 1200 korona pénzdíj, továbbá a torontálmegyei agarász és lovasegylet billikoma van kitűzve. A győztes tenyésztő ezenkívül tiszteletdíjban is részesül. A döntő futásban elesett agár 300 korona pénzjutalmat kap. A döntő futás eredményét lapunk holnapi számában közöljük.

× **Lóverseny Eleméren.** Eleméren október hó 31-én lóverseny lesz a következő programmal:

1. Sikverseny. Távolság körülbelül 1600 méter. Tiszteletdíj az első és másodiknak. Teher 70 kg., telivérek 74 kg.-ig. Indulhat minden belföldi ló. Nevezési díj nincs, csupán indulóktól 5 korona.

2. Gátverseny. Távolság körülbelül 2400 m., 8 gáttal. Tiszteletdíj az első és másodiknak. Teher 70 kg., telivérek 74 kg. Indulhat minden belföldi ló. Nevezési díj nincs, csupán indulóktól 5 korona.

3. Vadászverseny. Távolság körülbelül 6000 méter. Master után 50 méterre lovagolandó. Tiszteletdíj az első és másodiknak. Teher 75 kg. Nevezési díj nincsen, csupán indulóktól 5 korona.

4. Vigaszverseny. Távolság körülbelül 1000 méter. Tiszteletdíj az elsőnek. Indulhat minden ló, mely az előbbi versenyszámok valamelyikében futott, de sem első, sem második díjat nem nyert.

Lovagolni színekben vagy egyenruhában lehet. Nevezési zárlat 1903. évi október hó 27. esti 6 óra, s a nevezések addig Balás Ivánhoz Német-Elemérré intézendők.

TÁVIRATOK.

A válság.

Lukács és Héderváry a királynál.

Budapest, október 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Félhivatalosan jelentik Bécsből: Ő felsége Lukács Lászlót ma délelőtt fél 10-kor félórát tartó magán-kihallgatáson fogadta. A felség közölte álláspontját Lukácssal s megbizta ennek képviselével. Lukács László után fél egykor a király Khuen-Héderváry grófot fogadta.

Lukács László és Khuen-Héderváry gróf este visszatérnek Budapestre.

A király álláspontja.

Budapest, október 21. (A „Torontál” eredeti táv.) Politikai körökben elterjedt hírek szerint a király Lukácsnak állítólag kijelentette volna, hogy a kilences bizottság elaborátumának több pontját nem fogadhatja el. Ezek a hírek a déli órákban keltek szárnyra a fővárosban s élénken tárgyalják minden körben. A politikusok úgy tartják, hogyha ezek a hírek valók, úgy a királyt az osztrák államférfiak befolyásolták volna ilyen elhatározásra.

A királyné nővere Bécsben.

Budapest, október 21. (A „Torontál” eredeti táv.) Ferenc József ma újabb látogatást tett Trani grófnőnél, boldogult Erzsébet királyné nővérének.

Az országos kath. nagygyűlés.

Budapest október 21. (A „Torontál” eredeti táv.) Az országos katolikus nagygyűlés tegnap esti második nyilvános ülésén szintén nagyszámu közönség jelent meg. Az ülésen Zichy Nándor gróf mondott nagyhatásu ünnepi beszédet. Azután felolvasták a pápa levelét a kath. nagygyűléshez, amit zajos éljenzéssel fogadtak. Wilczek Frigyes gróf orsz. képviselő előadást tartott a katolikus sajtóról, dr. Prohászka Ottokár pedig a világi apostolkodásáról. A harmadik nyilvános ülés ma délelőtt 10 órakor volt, hasonló nagy érdeklődés mellett. A mai ülésen Demeczky Mihály dr., a Ferenc József nevelőintézet kormányzója

tartott előadást a katolikus tanítás és nevelés ügyéről. Utána Simonyi Sema-dam orsz. képviselő fejtegette a párbaj-ellenes mozgalmat, Wolafka Nándor püspök pedig a katolikusok feladatairól szolt a szocializmussal szemben. Déli egy órakor disztrakoma volt a Vigadó éttermében, a melyen nagy számmal vettek részt a katolikus világ előkelőségei. Délután 2—5-ig a diákosztályok érkeztek és a kereszény szövötkezetek tartottak kongresszút. Este hat órakor van az országos katolikus ifjuság diszgyűlése, este fél 9-kor pedig az ifjuság disztrakomája.

A pápa államtitkára.

Budapest, október 21. (A „Torontál” eredeti táv.) Rómából jelentik: Merry del Val kinevezése úgy látszik mindenféle a legjobb benyomást teszi. Azok a kifogások, hogy az új államtitkár apjának intranzigens hagyományait fogja követni, ma legalább is koraiak, mert a 38 éves államtitkár eddig nem vett részt az aktív politikában.

A német birodalom deficitje.

Budapest, október 21. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Berlinből jelentik: a német birodalom összes államainak miniszterei még e héten jönnek össze Berlinben, hogy az államdeficit miként való megszüntetéséről tanácskozzanak. Állítólag felmerült mértékadó helyen a dohány-adó is, ez ellen azonban a közvélemény erősen tiltakozik.

A csodarabbi halála.

Budapest, október 21. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Lembergől jelentik, a híres czvitkovi csodarabbi, Friedmann, tegnap 92 éves korában meghalt.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. október 20.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilos	50 kilogr. ára		kilos	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Tiszavidéki	uj	76	7.45	7.60	89	7.80	7.95
Pestvidéki	uj	76	7.35	7.50	89	7.80	7.85
Bánsági	uj	76	7.40	7.55	89	0.—	0.—
Bácskai	uj	76	7.50	7.65	89	0.—	0.—
Rozs	uj elsőrendű			70—75		6.20	6.30
	• másodrendű					6.10	6.20
Árpa	• takarmány			66—62		5.50	5.70
	• égetni való			62—64		5.40	5.50
	• sörfőzésre való			64—66		0.—	0.—
Zab				39—41		5.55	5.70
Tengeri	• hánsági					6.05	6.15
	• másnemű					6.15	6.25

Határidő-üzlet.

Budapest, október 21. (A nagybecskerek Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé emelkedtek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.60 — —
Buza (áprilisra 1904.)	7.72 — —
Tengeri (májusra 1904.)	5.33 — —
Zab (októberre)	5.39 — —
Rozs (októberre)	6.24 — —

Nyilttér.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok és ismerősök, különösen a m. kir. adóhivatal és a m. kir. p. ü. igazgatóság mellé rendelt számvevőség tisztikara. kik felejtethetetlen drága, egyetlen kis fiunk

Érnökénknek

végítiszteleténél szives megjelenésükkel részvétük kifejezése mellett nagy fájdalmunkat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Nagybecskerek, 1903. október 21-én.

Heller Antal

m. kir. adótitz

és neje.

(836—1.1)

*) Az e rovat alatt közöltékt nem vállal felelősséget a szerk.

2350/II. 1903. számhoz.

824-3.2

Hirdetmény.

Torontálvármegye alispánja az 1903. évi szeptember hó 22-én kelt 28081. számú rendeletével a partosi Berzava-híd építését, mely hidnak hídfői, jármái és hosszartói vastartókból, a többi részei pedig tölgyfából készülnek — 38.518 kor. 97 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1903. évi november hó 16-ik napjának d. e. 11 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, engedélyezett költségösszeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5 százaléknak megfelelő bánatpénz (vagy bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámhivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételeit igazoló pénztári nyugta) csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1903. október 10-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,
kir. főmérnök.

41166/F. IV.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehéreművek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Szeged állomáson 1903. október 23-án d. u. 2 órakor.

Arad állomáson 1903. október 26-án d. u. 2 órakor.

Debrecen állomáson 1903. október 30-án d. e. 9 órakor.

Budapest, 1903. október hóban.

(3-2) Az igazgatóság.
(Utánnyomás nem díjazatik.)

Szep

**gyümölcsfákat,
disz- és fenyő-csemetéket,
rózsákat stb. stb.**

ajánl

Gróf Nákó Sándor-féle
kereskedelmi faiskola,
Nagyszentmiklós.

(832-3.1)

Pénzt, sok pénzt,

ha v o n k é n t 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 978 jelige alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim,** Meerfeldstrasse. (774-52.20)

5220. tlkv. sz. 1903.

827-1.1

Árverési hirdetmény kivonata.

A perlaszi kir. járásbíróóság mint tlkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Roth Péter temesvári cég javára 300 kor. tőke, ennek 1903. évi február hó 1-től járó 6%-os kamatai, 50 kor. 40 fillér már megállapított, 14 kor. 30 fillér jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Sztojadinov Lyubomir és Sztojadinov Milica, mint Sztojadinov Mita birtokutódai tomaseváci lakosok ellen az ezen kir. járásbíróóság területén Tomasevác község határában fekvő és a tomaseváci 1409. számú tjkvben foglalt:

1. I. dülő 90. hrsz. 1200 □-öl szántó 296 korona.

2. II. dülő 90. hrsz. 1200 □ öl szántó 296 korona.

A tomaseváci 1647. sz tjkvben felvett:
3. III. dülő 90. hrsz. 1200 □-öl szántó 296 korona.

4. IV. dülő 90 hrsz. 1200 □-öl szántó 296 korona

5. V. dülő 96. hrsz. 1⁴⁰⁰ hold kaszáló 492 korona.

6. 4. hrsz. 96 □-öl szőlő 38 korona.

7. 186. hrsz 50 □-öl kert 12 korona.

8. 262. ö. i. számú ház és 400 □-öl házhelyre 224 korona becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Tomasevác községében 1903. évi november hó 13-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ugy a telekkönyvi hivatalban, mint Tomasevác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alul is el fognak adni.

3. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíróóság mint tlkvi hatóságnál, 1903. évi augusztus hó 3-án.

Cziróni Gyula,
kir. aljárásbíró.

Eltünt

minden neme a **börtisztatálanságnak** és **börtüntésnek**, valamint **bőr-atka**, **bőr- és arcvörösségnek** stb. stb. naponkénti használata által a

Bergmann-féle kátránykészsappannak.
(Védjegy: Két bányász.)

Bergmann és Társától, Drezda és Tetschen a/E.
Kapható 60 fillérért darabja

Basch Ernő gyógyszerésznél, Nagybecskerek.

359b-20.19

1641. I/903. számhoz.

823-3.2

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszterium az 1903. évi szeptember hó 10-én 41182/II/1. számú rendeletével az óteleki állami iskola kibővítési munkálatait 6395 kor. 66 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából az 1903. évi november hó 16-ik napjának d. e. 1/212 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1903. október hó 9-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,
kir. főmérnök.

3444. szám 1903.

831-1.1

Árlejtési hirdetmény.

Kumán község előjárósága a kgy. 115/1903. számú határozattal jóváhagyott nagykorcsma épület átalakítási és kibővítési munkálatra az árlejtést folyó évi október hó 27-ik napjának délelőtt 9 órájára kintüzi azzal, hogy a vonatkozó építési terv és költségvetés a jegyzői iródban megtekinthető. Kikiáltási ár: 5208 korona 27 fillér. Bánatpénz 10 %.

Kumánon, 1903. év október hó 18-ik napján.

Előjáróság.

807. végr. szám. 1903.

829-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbíróóságának 1903. évi V. 1026. számú végzésével Scheu Jakab dr. bécsi ügyvéd által képviselt Wortmann és Hochsinger bécsi cég felperes részére Gaál Kálmán gyógyszerész alperes ellen 57 kor. 98 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesétől lefoglalt és 892 koronára becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbíróóság 1903. V. 1026/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán N.-Écskán leendő megtartása határidőül 1903. évi október hó 26-ik napjának d. e. 9 órájára kintüzetik, amikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagybecskereken, 1903. évi okt. hó 11. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egy szex veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

560-x.32

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.